

Avizat,
Inspector școlar general adjunct,
Prof. Mitru Alexandru

Nr. înreg. 11685/10.09.2024

SCRISOARE METODICĂ LA DISCIPLINA BIOLOGIE ANUL ȘCOLAR 2024-2025

1. PRIORITĂȚI ALE EDUCAȚIEI PENTRU ANUL ȘCOLAR 2024-2025

1.1. Utilizarea metodelor moderne de predare – învățare – evaluare diferențiate, conform nevoilor educative ale elevului vizând dezvoltarea gândirii critice, premisă a alfabetizării științifice și diminuării riscului de analfabetism funcțional, în condițiile începerii cursurilor în unitățile de învățământ, respectiv realizarea de activități asistate de tehnologie și internet.

1.2. *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII- a în anul școlar 2024-2025.* Prezentarea ghidurilor metodologice la disciplina biologie destinate cadrelor didactice.

• Context

La finalul anului școlar 2020-2021 a absolvit clasa a VIII-a generația de elevi care a beneficiat de un nou curriculum național pentru învățământul primar (elaborat în anul 2013) și pentru învățământul gimnazial (elaborat în 2017). Demersurile de elaborare a noului curriculum nu au continuat la nivelul învățământului liceal, pentru acest nivel de învățământ rămânând în uz programele școlare din anul 2009. Pentru a veni în sprijinul profesorilor de liceu, din vara anului 2021 au fost elaborate Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022, Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023, Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024 având rolul de a contracara posibile discontinuități între achizițiile învățării la finalul ciclului gimnazial și cele proiectate pentru clasa a IX-a, a X-a, a XI-a. Ca o continuare a acestui demers, documentul de față vizează aplicarea programelor școlare la clasa a XII-a.

• Scop

Prezentul document este elaborat sub forma unei scrisori metodologice și are ca scop sprijinirea profesorilor care predau la nivelul învățământului liceal, pentru aplicarea programelor școlare de clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025.

• Structură

Scrisoarea metodologică este organizată pe următoarele componente:

- Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene – pentru a evidenția faptul că fiecare disciplină de studiu își aduce contribuția la dezvoltarea acestora, în grade, modalități și formate diferite;
- Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul clasei a XII-a – care oferă o diagnoză asupra măsurii în care elevii și-au dezvoltat competențele vizate de curriculumul școlar de clasa a XI-a, cu scopul de a identifica modalități optime de dezvoltare a competențelor din curriculumul școlar de clasa a XII-a;
- Planificarea calendaristică ca instrument unitar de lucru – pentru a promova, la nivelul profesorilor de liceu, utilizarea unui format unitar de planificare;
- Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice – pentru a oferi profesorilor o serie de recomandări și exemple de activități;

- Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale – pentru a evidenția avantajele pe care digitalul le aduce în planul predării-învățării-evaluării;
- Aplicarea contextualizată a programelor școlare – pentru a oferi o serie de recomandări privind adaptarea demersului didactic la aspecte și condiții specifice.

Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII - a în anul școlar 2024-2025 pot fi accesate la adresa:

https://rocnee.eu/images/rocnee/fisiere/repere_medotologice/2025/finale/REPERE_METODOLOGICE_BIOLOGIE_2024_2025_CLS_XII.pdf

1.3. Elaborarea și implementarea de programe/proiecte/activități de abilitare curriculară pe discipline de studiu/niveluri de studiu, cu accent pe: *proiectare curriculară, evaluarea la clasă, evaluarea la examenele naționale și la competițiile școlare*, în parteneriat cu centrele de formare județene (CCD).

1.4. Propuneri privind organizarea și desfășurarea competițiilor și concursurilor școlare în anul școlar 2024-2025.

1.5. Actualizarea programelor și a regulamentelor specifice pentru competițiile și concursurile școlare.

2. CADRUL NORMATIV PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN ANUL ȘCOLAR 2024–2025 – NOUTĂȚI, PUNCTE CRITICE, MĂSURI ȘI ACȚIUNI GENERATE DE ACESTA

2.1. OME nr. 3649/01.02.2024 privind structura anului școlar 2024-2025. Acest an școlar are o durată de 36 de săptămâni de cursuri.

Anul școlar 2024 - 2025 se structurează, pe intervale de cursuri și intervale de vacanță, astfel:

a) intervale de cursuri:

- de luni, 09 septembrie 2024, până vineri, 25 octombrie 2024;
- de luni, 04 noiembrie 2024, până vineri, 20 decembrie 2024;
- de miercuri, 08 ianuarie 2025, până vineri, 14 februarie 2025, la decizia inspectoratelor școlare județene
- de luni, 24 februarie 2025, la decizia inspectoratelor școlare județene, după caz, până vineri, 17 aprilie 2025;
- de luni, 28 aprilie 2025, până vineri, 20 iunie 2025;

b) intervale de vacanță:

- de sâmbătă, 26 octombrie 2024, până duminică, 3 noiembrie 2024;
- de sâmbătă, 21 decembrie 2024, până marți, 7 ianuarie 2025;
- o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene- în perioada 17 - 23 februarie 2025;
- de vineri, 18 aprilie 2025, până duminică, 27 aprilie 2025;
- de sâmbătă, 21 iunie 2025, până duminică, 7 septembrie 2025.

Art. 4

- (1) Programul național „Școala altfel“ și Programul „Săptămâna verde“ se desfășoară în perioada 09 septembrie 2024-30 mai 2025, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe nu se planifică în același interval de cursuri.
- (2) La clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică și din învățământul profesional, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel“ și „Săptămâna verde“, se organizează activități de instruire practică urmărind și scopul acestor programe.

2.2 Cadrul normativ care reglementează organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a, în anul școlar 2024-2025, precum și cadrul normativ ce reglementează ROFUIP, Statutul elevului și Portofoliul educațional.

- **ORDIN ME nr. 6481/30.08.2024** privind organizarea și desfășurarea examenului național de Bacalaureat – 2025;
- **ORDIN nr. 6479/30.08.2024** privind organizarea și desfășurarea Evaluării Naționale – 2025
- **OME 5726/2024 -ROFUIP**
- **OME 5707/2024 - Statutul elevului**
- **OME 6478/2024-Metodologie Portofoliul educațional**

2.3. DOCUMENTELE ȘCOLARE

2.3.1 Planuri cadru

Planuri-cadru, cursuri de zi, învățământ gimnazial

- Planuri - cadru pentru învățământul gimnazial aprobate prin OMENCS nr. 3590/5.04.2016, cu modificările și completările ulterioare (OMEN nr. 4221/1.08.2018 care modifică anexa - opționalul integrat nu mai este obligatoriu)
- Planurile-cadru pentru gimnaziu pot fi accesate la adresele:
- http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Pl_cadru-actuale/Gimnaziu/OMENCS%203590_5%20apr%202016_Plan-cadru%20de%20%C3%AEnvatamant%20pentru%20gimnaziu.pdf
- http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Pl_cadru-actuale/Gimnaziu/OMEC%203638_2001%20Planuri-cadru%20de%20invatamant%20pentru%20clasele%20a%20V-a%20%E2%80%93%20a%20VIII-a.pdf

Planuri-cadru, cursuri de zi și seral

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL

- Ordinul ministrului educației nr. 3.410/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a XII-a, filierele teoretică și vocațională, cursuri de zi;
- Ordinul ministrului educației nr. 3.411/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, învățământ de zi și învățământ seral;
- Ordinul ministrului educației nr. 3.664/13.02.2023, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, școala de arte și meserii, pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, ruta directă de calificare, pentru clasa a XI-a, anul de completare, precum și pentru clasele a XI-a – a XII-a și a XII-a/a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, cursuri de zi și seral.
- OM nr. 4051/2006 pentru aprobarea planurilor cadru pentru învățământul seral. Pentru învățământul seral, filiera tehnologică a liceului, prevederile OM nr. 4051/2006 cu privire la aprobarea planurilor-cadru, rămân valabile pentru clasele a XI-a și a XII-a, a XIII-a,

Invățământul profesional

- OMEN 3152/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional de 3 ani,
- OMEN 3218/2014 privind aprobarea planului-cadru de inv pentru învățământul profesional special.

Toate planurile-cadru valabile pot fi accesate la adresa: <http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>

2.3.2 Programe școlare

Învățământ gimnazial

- Programele școlare de biologie, cls. a V-a – a VIII-a aprobate cu OMEN nr. 3393/28.02.2017

Învățământ liceal

- Programa de Biologie, cls a IX-a, aprobată prin O.M. nr. 3358/09.03.2004
- Programa de Biologie, cls a X-a, aprobată prin O.M. nr. 4598/31.08.2004
- Programa de Biologie, cls a XI-a, ciclul superior al liceului, aprobată prin O.M. nr. 3252/13.02.2006
- Programa de Biologie, cls a XII-a, aprobată prin O.M. Nr. 5959/22.12.2006
- Programele pentru Științe, cls a XI-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător – educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar- documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M. nr. 3252/13.02.2006
- Programele pentru Științe, cls a XII-a, filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător – educatoare, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar- documentarist, instructor-animator, pedagog școlar, aprobate prin O.M.Nr. 5959/22.12.2006
- Programa Metodica predării Științelor Naturii, cls. a XII-a, filiera vocațională, profil pedagogic, specializarea învățător-educatoare aprobată prin O.M. nr. 5959/22.12.2006

Predarea biologiei în:

- învățământul liceal, forma cu frecvență, cursuri de zi, filiera vocațională, profil artistic, specializarea coregrafie,
- învățământul liceal, forma cu frecvență, cursuri seral, filiera teoretică și filiera tehnologică,
- învățământul profesional,

se face în conformitate cu precizările din notificarea nr.39562/ 11.09.2007 și a precizărilor privind programele școlare pentru cultură generală care se aplică în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani, clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, începând cu anul școlar 2014-2015, anexa 1 la OMEN Nr. 4437/2014

- La clasa a IX-a a învățământ profesional de stat de 3 ani, biologia se predă 2 ore/săptămână. În **prima jumătatea a cursurilor din anul școlar** se predă biologia după programa de biologie pentru clasa a IX-a aprobată prin O.M. Nr. 3358/09.03.2004, **iar în a doua jumătate**, după programa pentru clasa a X-a aprobată prin O.M. Nr. 4598/31.08.2004

Predarea științelor:

- pentru specializarile instructor de educație extrașcolară, mediator școlar și educator-puericultor se realizează după programele pentru clasele a XI-a și a XII-a, filiera vocațională, profil teologic și profil pedagogic specializările: bibliotecar- documentarist, instructor-animator, pedagog școlar

Programele școlare în vigoare pot fi accesate din următoarele linkuri:

- Învățământ gimnazial: <https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/programe-scolare-in-vigoare>
- Învățământ liceal: <https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/planuri-cadru-de-invatamant-si-programe-scolare-invatamant-liceal-2023-docx>

2.3.3 Curriculum la decizia școlii pe teme de biologie, oferta națională

Curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar și gimnazial:

- Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație pentru sănătate*, aprobată prin OMEdC Nr. 4496/11.08.2004

Curriculum la decizia școlii pentru liceu:

- Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație pentru sănătate*, programa aprobată prin OMEdC Nr. 4496/11.08.2004
- Programe Școlare opționale cu caracter național pot fi accesate la adresa: <http://www.edu.ro>>Învățământ preuniversitar > Învățământ primar sau Învățământ gimnazial sau Învățământ liceal >Programe școlare>Curriculum la decizia școlii
- Programa școlară pentru disciplina opțională *Educație ecologică și protecția mediului*, programa aprobată prin OM 1862/30.08.2007 poate fi accesată la adresa www.edu.ro/învățământ preuniversitar/auxiliare curriculare

2.3.4 Manuale școlare

În anul școlar 2024-2025 sunt în vigoare manualele școlare aprobate prin ordinul ministrului educației pentru a fi folosite în sistemul național de învățământ (vezi *Catalogul manualelor școlare pentru clasele I-VIII și Catalogul manualelor școlare pentru clasele IX-XII pentru anul școlar 2024-2025*).

<https://www.manuale.edu.ro/>

<https://rocnee.eu/index.php/manuale-scolare/catalog-manuale-scolare-invatamant-preuniversitar-2022-2023-clasele-ix-xii>

OMEN nr. 5.062/2017 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind reglementarea utilizării auxiliarelor didactice în unitățile de învățământ preuniversitar

OMEN nr. 5.061 din 26 septembrie 2017 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind asigurarea omologării mijloacelor de învățământ în vederea utilizării lor în învățământul preuniversitar

2.3.5 Cadre didactice

Planificarea calendaristică – document proiectiv

- Planificarea calendaristică reprezintă un document proiectiv, necesar realizării activităților didactice care permite asocierea, într-un mod personalizat, a elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Acestea le sunt alocate unități de timp (număr de ore și săptămâni) considerate ca optime de către cadrul didactic, pe parcursul unui an școlar.
- În elaborarea planificării calendaristice **programa școlară reprezintă documentul de referință**. După lectura atentă și integrală a programei școlare, elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea competențelor specifice și a conținuturilor prezentate în programa școlară;

2. stabilirea unităților de învățare;

3. stabilirea succesiunii parcurgerii unităților de învățare;

4. stabilirea bugetului de timp necesar pentru fiecare unitate de învățare.

- Planificarea calendaristică anuală **nu se realizează pe baza manualelor școlare**, acestea fiind materiale curriculare adresate elevilor.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ ANUALĂ

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna*	Observații
[se menționează titluri/teme]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[din conținuturile programei școlare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile]*	[se menționează, de exemplu, modificări în urma realizării activității didactice la clasă]

PROIECTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

2.3.6 Olimpiade și concursuri școlare naționale care implică biologia, 2024-2025

- Olimpiada națională de Biologie,
- Concursul național George Emil Palade
- Concursul național de comunicării științifice - biologie
- Olimpiada națională Științe pentru Juniori,
- Olimpiada națională Științele Pământului
- Olimpiada de creativitate didactică

Cadrul legislativ

- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei – cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentele specifice ale competițiilor școlare care implică biologia

Olimpiada Națională de Biologie, 2025:

- Etapa pe școală: decembrie 2024
- Etapa locală: ianuarie 2025
- Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București: conform calendarului competițiilor școlare, Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino" Târgoviște
- Etapa națională: conform calendarului competițiilor școlare

Concursul național George Emil Palade, 2025

- Etapa pe școală: decembrie 2024
- Etapa locală: ianuarie 2025
- Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București: conform calendarului competițiilor școlare
- Etapa națională: conform calendarului competițiilor școlare

Concursul național de comunicări științifice-biologie, 2025

- Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București: conform calendarului competițiilor școlare
- Etapa națională: conform calendarului competițiilor școlare

Olimpiada Națională de Științe pentru Juniori, 2025:

- Etapa județeană/a municipiului București: conform calendarului competițiilor școlare
- Etapa națională: conform calendarului competițiilor școlare

Olimpiada Națională Științele Pământului, 2025

- Etapa județeană/a municipiului București: conform calendarului competițiilor școlare
- Etapa națională: conform calendarului competițiilor școlare

2.3.7 Portofoliul profesorului de biologie

- 1. Decizia de numire (suplinire, detașare, titularizare - în copie)
- 2. Fișa postului
- 3. Curriculum Vitae
- 4. Încadrare
- 5. Orarul – inclusiv programul suplimentar
- 6. Documente curriculare (programe școlare în uz, metodologii, regulamente, ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare; precizări metodologice cu privire la predarea specialității; programe examene naționale; programe școlare pentru discipline opționale noi; lista manualelor folosite la clasă)
- 7. Planificarea calendaristică anuală; proiectarea unităților didactice;
- 8. Proiectarea pregătirii suplimentare a elevilor capabili de performanță
- 9. Proiectarea pregătirii elevilor ce prezintă dificultăți în învățare
- 10. Instrumente de lucru și de evaluare (teste inițiale, sumative, predictive și altele); rezultate la examene naționale; rezultatele evaluărilor periodice
- 11. Cursuri opționale – suport de curs, materiale auxiliare
- 12. Lista mijloacelor didactice în dotare
- 13. Evidența elevilor înscriși la examenele naționale
- 14. Documente privind calitatea de mentor, formator local/ județean/ național; coordonator cerc pedagogic/ metodist/ membru în consiliu consultativ; îndrumător reviste școlare/membru în colectivul de redacție al revistelor de specialitate; evaluator manuale; membru în comisii științifice
- 15. Certificatul acordat de către C A (copie)

2.3.8 Pregătirea cadrelor didactice

Direcții principale de pregătire:

- Cunoașterea documentelor școlare –Planurile – cadru și programele școlare în vigoare
- Pregătirea de specialitate și metodică
- Utilizarea manualelor școlare, a ghidurilor metodologice și a ghidurilor de evaluare pentru disciplina biologie

- Formarea cadrelor didactice în vederea abordării interdisciplinare a lecțiilor de biologie și științe
- Tratarea diferențiată și individualizarea predării-învățării-evaluării astfel încât să se asigure progresul școlar al tuturor elevilor
- Parcurgerea integrală a programelor școlare în vigoare, respectiv dezvoltarea competențelor specifice programelor școlare
- Documente de proiectare și de evaluare, personalizate, adaptate la cerințele locale și la nivelul de cunoștințe ale elevilor
- Dotarea laboratorului de biologie și utilizarea softurilor educaționale în predarea lecțiilor de biologie
- Utilizarea instrumentelor de evaluare, inclusiv a instrumentelor digitale de evaluare

3. INSPECȚIA ȘCOLARĂ

1. Tipuri de inspecții

a. **Inspecții de perfecționare**-la cadre didactice înscrise pentru susținerea examenelor de definitivat, gradele didactice II și I

b. **Inspecții generale**-la unități cuprinse în graficul de monitorizare al IȘJ

c. **Inspecții de specialitate**

2. Aspecte urmărite în cadrul inspecțiilor

a. **Respectarea programei,**

b. **Desfășurarea orelor – documentele de planificare**

c. **Respectarea principiilor didactice** (folosirea de metode active, folosirea materialelor intuitive, accesibilitate, legarea teoriei de practică, esențializarea conținuturilor, sistematizarea conținuturilor, interdisciplinaritate)

d. **Secvențele terminale ale lecției** (notare, fixare, test, temă pentru acasă)

e. **Parcurgerea ritmică a materiei-concordanța dintre planificare-proiectarea unității de învățare-condica de prezență-caietele elevilor**

f. **Notarea ritmică**

g. **Fișa individuală de progres**

h. **Baza materială a școlii**

i. **Folosirea mijloacelor moderne**

j. **Cunoașterea regulamentelor și programelor de examene. Pregătirea elevilor pentru, examenul de bacalaureat-clasa a XII-a și pentru evaluarea națională la clasa a VI-a**

k. **Graficul activităților de pregătire pentru examene / activități remediale**

l. **Evaluarea elevilor**

m. **Caracterul practic**-organizare de aplicații practice la fiecare unitate de învățare

n. **Caietele elevilor**

o. **Predarea opționalelor** (dacă este cazul)

Inspector școlar pentru biologie,
Prof. Cornelia SĂVESCU

